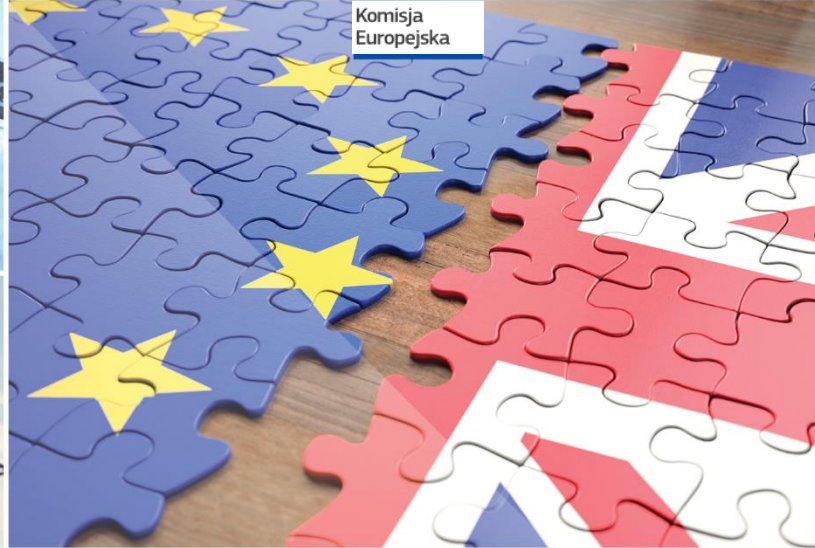

Komisja
Europejska

Umowa o wystąpieniu między UE a Wielką Brytanią

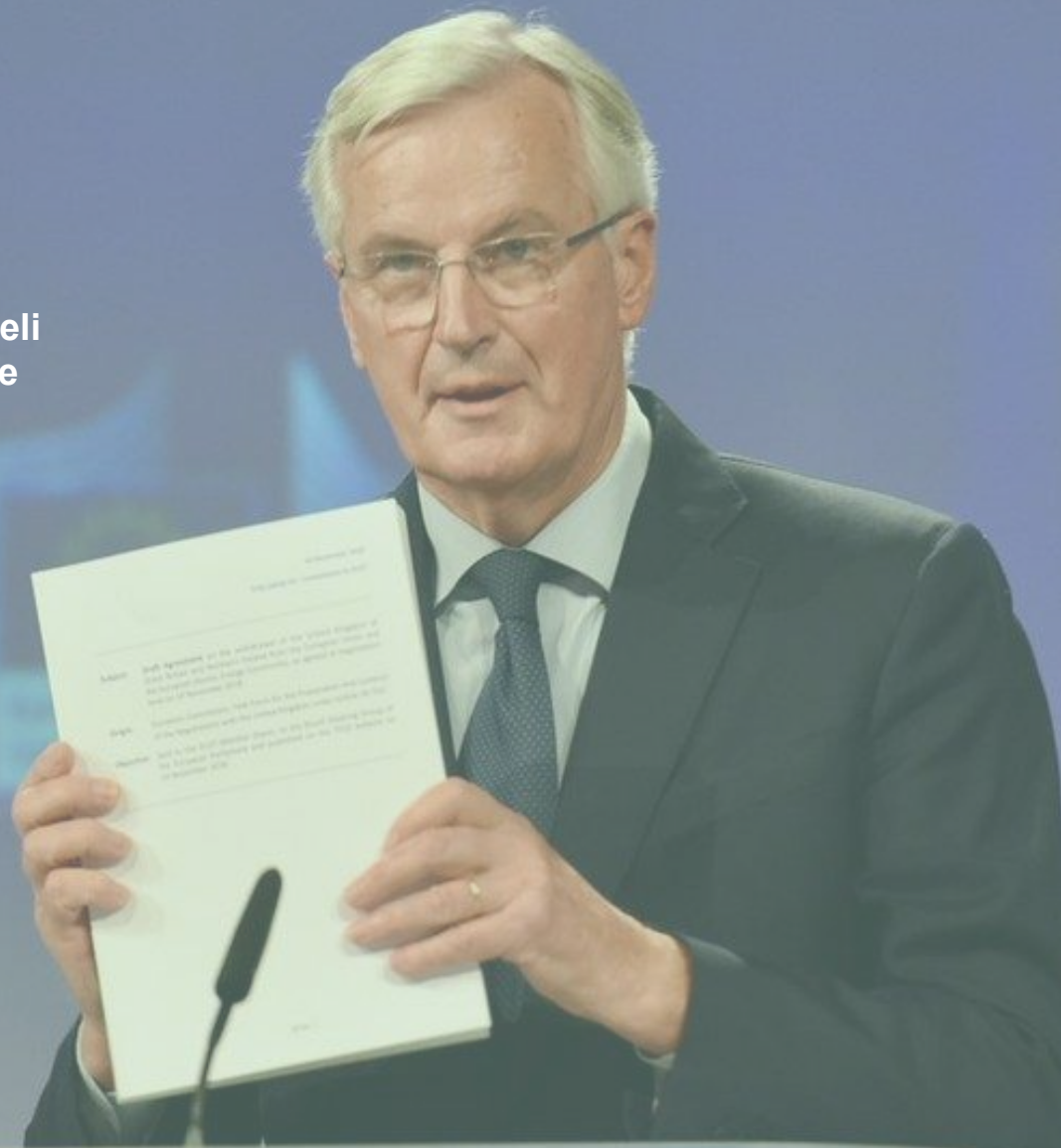

” Prowadziliśmy negocjacje z Wielką Brytanią – nigdy przeciwko niej.

Porozumienie to jest konieczne, jeśli Wielka Brytania i UE mają sobie wzajemnie ufać. Teraz będziemy musieli zbudować bezprecedensowe i ambitne partnerstwo.

Wielka Brytania nadal będzie naszym przyjacielem, partnerem i sojusznikiem.”

Michel Barnier, główny negocjator Komisji Europejskiej – wypowiedź na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Europejskiej (art. 50), 25 listopada 2018 r.

Commission européenne
European Commission

CZYM JEST UMOWA O WYSTĄPIENIU?

Wielka Brytania wystąpi z UE o północy 29 marca 2019 r.

Dzięki umowie o wystąpieniu odbędzie się to w **uporządkowany sposób**.

Art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej:

„Państwo członkowskie, które podjęło decyzję o wystąpieniu, notyfikuje swój zamiar Radzie Europejskiej.

W świetle wytycznych Rady Europejskiej Unia prowadzi negocjacje i zawiera z tym państwem **umowę** określającą warunki jego wystąpienia, uwzględniając **ramy jego przyszłych stosunków z Unią. [...]**”

KALENDARIUM NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ

29 marca
2017 r.

Notyfikacja
zamiaru
wystąpienia

Brytyjska premier Theresa May poinformowała Radę Europejską o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej przez Wielką Brytanię.

19 czerwca 2017
r.

Początek
negocjacji

Najpierw zajęto się trzema głównymi kwestiami dotyczącymi wystąpienia: **prawami obywatelskimi, porozumieniem finansowym** oraz sposobem uniknięcia twardej granicy **między Irlandią Północną a Republiką Irlandii.**

8 grudnia
2017 r.

Wspólne
sprawo-
zдание

Przedstawiono w nim obszary porozumienia: trzy główne kwestie dotyczące wystąpienia oraz **inne zagadnienia dotyczące wystąpienia.**

Zalecenie Komisji dla Rady Europejskiej (art. 50), aby ta stwierdziła, że na pierwszym etapie negocjacji osiągnięto wystarczający postęp.

19 marca
2018 r.

Projekt
umowy o
wystąpieniu

Dokument ten **ujmuje w przepisy prawne** wspólne sprawozdanie z grudnia 2017 r. Przedstawiono w nim obszary porozumienia i obszary, co do których nie ma zgody.

19 czerwca
2018 r.

Wspólne
oświadczenie

Przedstawiono w nim **nowe postępy** na szczereble negocjatorów.

14 listopada
2018 r.

Ostatecznie
zredagowana
umowa o
wystąpieniu

Negocjatorzy osiągnęli porozumienie. Komisja Europejska zaleciła Radzie Europejskiej stwierdzenie, że osiągnięto zdecydowany postęp, co pozwoliło na zakończenie negocjacji.

25 listopada
2018 r.

Deklaracja
polityczna

Unijni przywódcy zatwierdzają umowę o wystąpieniu i przyjmują deklarację w sprawie ram przyszłych stosunków.

Komisja
Europejska

Działania niezbędne do zawarcia umowy

Rada Europejska (art. 50)	Komisja Europejska	Rada (art. 50)	Parlament Europejski	Rada (art. 50)
Zatwierdza umowę o wystąpieniu.	Wnioskuje do Rady o upoważnienie do podpisania i zawarcia umowy o wystąpieniu.	Udziela upoważnienia do podpisania umowy o wystąpieniu i przekazuje umowę do Parlamentu Europejskiego, aby wyraził zgodę na jej podpisanie.	Procedura zgody	Zawiera umowę o wystąpieniu.

30 marca 2019 r.

O północy czasu środkowoeuropejskiego Wielka Brytania staje się państwem trzecim. Rozpoczyna się okres przejściowy.

Wielka Brytania ratyfikuje umowę o wystąpieniu zgodnie ze swoimi wymogami konstytucyjnymi.

Priorytety UE w negocjacjach w sprawie brexitu

przedstawione w wytycznych Rady Europejskiej (art. 50)
z dnia 29 kwietnia i 15 grudnia 2017 r.

„Ogólnym celem Unii w przedmiotowych negocjacjach będzie ochrona jej interesów,
a także interesów jej obywateli, przedsiębiorstw i państw członkowskich.”

Podejście wieloetapowe,
które ma zapewnić **uporządkowane wystąpienie**

Ochrona **obywateli**, którzy oparli swoje życie i pracę na
prawach wynikających z członkostwa Wlk. Brytanii w UE

Zagwarantowanie, że zarówno UE, jak i Wlk. Brytania
wypełniają **zobowiązania finansowe** wynikające z całego
okresu brytyjskiego członkostwa w UE

Dalsze wspieranie dążenia do pokoju i pojednania
zapisanych w **porozumieniu wielkopiątkowym**
oraz wspieranie i ochrona osiągnięć, korzyści i zobowiązań
związanych z **procesem pokojowym w Irlandii**

PRZEJRZYSTY PROCES ANGAŻUJĄCY WSZYSTKIE STRONY

27 państw członkowskich UE i Parlament Europejski:

umowa została wynegocjowana **zgodnie z wytycznymi Rady Europejskiej (art. 50)**. Miały miejsce regularne posiedzenia na różnych szczeblach z udziałem 27 państw członkowskich oraz członków **grupy sterującej ds. brexitu Parlamentu Europejskiego**.

Aktywne wysłuchiwanie innych opinii:

dotatkowy wkład **unijnych organów doradczych i zainteresowanych stron** pomógł w gromadzeniu informacji.

Niespotykana dotąd przejrzystość:

upubliczniono wszystkie dokumenty przeznaczone dla państw członkowskich UE, Rady, Parlamentu Europejskiego i Wielkiej Brytanii, a także wytyczne Rady Europejskiej, dokumenty określające stanowiska negocjacyjne UE i inne istotne dokumenty.

Michel Barnier często udawał się do 27 państw członkowskich UE, aby dyskutować z przedstawicielami rządów, parlamentów, partnerów społecznych i zainteresowanych stron.

GŁÓWNE OBSZARY OBJĘTE UMOWĄ O WYSTĄPIENIU (1/2)

Postanowienia wspólne (część I)

- ▶ Klauzule horyzontalne służące właściwemu rozumieniu i stosowaniu umowy o wystąpieniu

Kwestie dotyczące wystąpienia (część III)

- ▶ Zapewnienie uporządkowanego wystąpienia, przede wszystkim przez przebiegające bez zakłóceń wygaszanie prowadzonych obecnie procedur i uzgodnień obowiązujących w chwili zakończenia okresu przejściowego

Porozumienie finansowe (część V)

- ▶ Zapewnienie wypełnienia przez Wlk. Brytanię i UE wszystkich zobowiązań finansowych podjętych wspólnie, gdy Wlk. Brytania należała do UE

Prawa obywatelskie (część II)

- ▶ Ochrona wyborów życiowych ponad 3 mln obywateli Unii żyjących w Wlk. Brytanii i ponad 1 mln obywateli Wlk. Brytanii żyjących w państwach unijnych i zachowanie ich prawa do zamieszkania, pracy i nauki w państwie przyjmującym

Okres przejściowy (część IV)

- ▶ Zapewnienie okresu przejściowego trwającego do końca 2020 r., który może zostać przedłużony raz o maksymalnie jeden rok lub dwa lata
- ▶ Zapewnienie dalszego stosowania prawa Unii w i do Wlk. Brytanii podczas tego okresu (jednak bez udziału Wlk. Brytanii w unijnych instytucjach i strukturach zarządzania)
- ▶ Zapewnienie dłuższego czasu na adaptację dla administracji, firm i obywateli

GŁÓWNE OBSZARY OBJĘTE UMOWĄ O WYSTĄPIENIU (2/2)

Zarządzanie (część VI)

- ▶ Zapewnienie skutecznego zarządzania umową, jej wdrażania i egzekwowania, w tym odpowiedniego mechanizmu rozstrzygnięcia sporów

Protokół dotyczący stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa na Cyprze

- ▶ Ochrona interesów obywateli Cypru, którzy mieszkają i pracują w strefach suwerennych na Cyprze

Protokół w sprawie Irlandii i Irlandii Północnej

- ▶ Uniknięcie twardej granicy między Republiką Irlandii a Irlandią Północną
- ▶ Zachowanie praw zapisanych w porozumieniu wielkopiątkowym z 1998 r. Ochrona współpracy północnej części wyspy z częścią południową
- ▶ Utrzymanie w mocy uzgodnień w sprawie wspólnej strefy podróżowania między Irlandią a Wlk. Brytanią oraz utrzymanie jednolitego rynku energii elektrycznej

Protokół w sprawie Gibraltaru

- ▶ Zapewnienie współpracy administracyjnej między Hiszpanią a Wlk. Brytanią dotyczącej Gibraltaru w szeregu obszarów polityki w okresie przejściowym oraz w zakresie wdrażania części umowy o wystąpieniu dotyczącej praw obywatelskich

Część I: POSTANOWIENIA WSPÓLNE

▶ Postanowienia umowy o wystąpieniu **muszą mieć takie same skutki prawne w Wlk. Brytanii, jak w UE i jej państwach członkowskich.**

▶ Brytyjskie sądy muszą stosować wykładnię zgodną z **orzecznictwem TSUE** wydanym do końca okresu przejściowego i uwzględniać orzecznictwo TSUE wydane po zakończeniu okresu przejściowego

▶ **Pierwszeństwo:** brytyjskie organy sądowe i administracyjne są uprawnione do **zaprzestania stosowania niespójnych lub niezgodnych przepisów krajowych.**

▶ **Bezpośrednia skuteczność:** zainteresowane strony mogą powoływać się bezpośrednio na umowę o wystąpieniu przed sądami krajowymi zarówno w Wlk. Brytanii, jak i w państwach członkowskich UE.

▶ Odniesienia do prawa Unii w umowie o wystąpieniu należy rozumieć **również jako odniesienia do nowych przepisów lub zmian przepisów wchodzących w życie w trakcie okresu przejściowego.**

Część II: PRAWA OBYWATELSKIE

Umowa o wystąpieniu zabezpiecza prawo pobytu ponad 3 mln obywateli Unii w Wlk. Brytanii i ponad 1 mln obywateli Wlk. Brytanii w państwach UE.

Zakres podmiotowy: kogo to dotyczy?

Obywatele Unii mieszkający w Wlk. Brytanii, i obywatele Wielkiej Brytanii mieszkający w jednym z 27 państw członkowskich UE w chwili zakończenia okresu przejściowego, o ile pobyt ten był zgodny z prawem Unii dotyczącym swobodnego przepływu osób.

Członkowie rodzin (obecni małżonkowie i zarejestrowani partnerzy, rodzice, dziadkowie, dzieci, wnuki i osoby pozostające obecnie w stałym związku), którym przyznano prawa na mocy przepisów unijnych i którzy nie mieszkają jeszcze w tym samym państwie przyjmującym co dany obywatel Unii lub Wielkiej Brytanii, będą mogli dołączyć do niego w przyszłości.

Ochroną objęte są **dzieci** niezależnie od miejsca ich urodzenia i od tego, czy urodziły się przed wystąpieniem, czy po nim.

Pracownicy przygraniczni i pracownicy przygraniczni pracujący na własny rachunek są również objęci ochroną w państwach, w których pracują.

Które prawa podlegają ochronie?

Obywatele Unii i Wielkiej Brytanii oraz członkowie ich rodzin mogą nadal mieszkać, pracować i studiować w swoim państwie przyjmującym.

Prawo pobytu

- ▶ Warunki materialne dotyczące pobytu są takie same jak warunki przewidziane na mocy obowiązującego prawa Unii dotyczącego swobodnego przepływu osób.

Zabezpieczenie społeczne

- ▶ Osoby te zachowają prawo do opieki zdrowotnej, emerytur i innych świadczeń socjalnych, a jeżeli są uprawnione do otrzymywania świadczeń pieniężnych od danego państwa, zasadniczo będą mogły je otrzymywać nawet wtedy, gdy zdecydują się zamieszkać w innym państwie.

Korzystają oni również w pełni z zakazu dyskryminacji ze względu na przynależność państwową oraz z prawa do bycia traktowanym na równi z obywatelami państwa przyjmującego.

Pracownicy i osoby pracujące na własny rachunek

- ▶ Osoby objęte zakresem umowy o wystąpieniu będą miały prawo do podjęcia pracy lub prowadzenia działalności na własny rachunek. Zachowają również wszystkie swoje prawa pracownicze wynikające z prawa Unii.
- ▶ Umowa chroni prawa pracowników przygranicznych i pracowników przygranicznych pracujących na własny rachunek w państwach, w których pracują.

Kwalifikacje zawodowe

- ▶ Wydane w przeszłości przez Wlk. Brytanię lub państwa członkowskie UE decyzje w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych osób objętych umową pozostaną w mocy. Toczące się obecnie procedury dotyczące uznania kwalifikacji zostaną zakończone, a ich wynik będzie wiążący.

Obywatele Unii w Wielkiej Brytanii i obywatele Wielkiej Brytanii w UE

OBYWATELE UE W WLK. BRYTANII

→ Łącznie 3,2 mln osób
(z czego 2 mln pracujących)

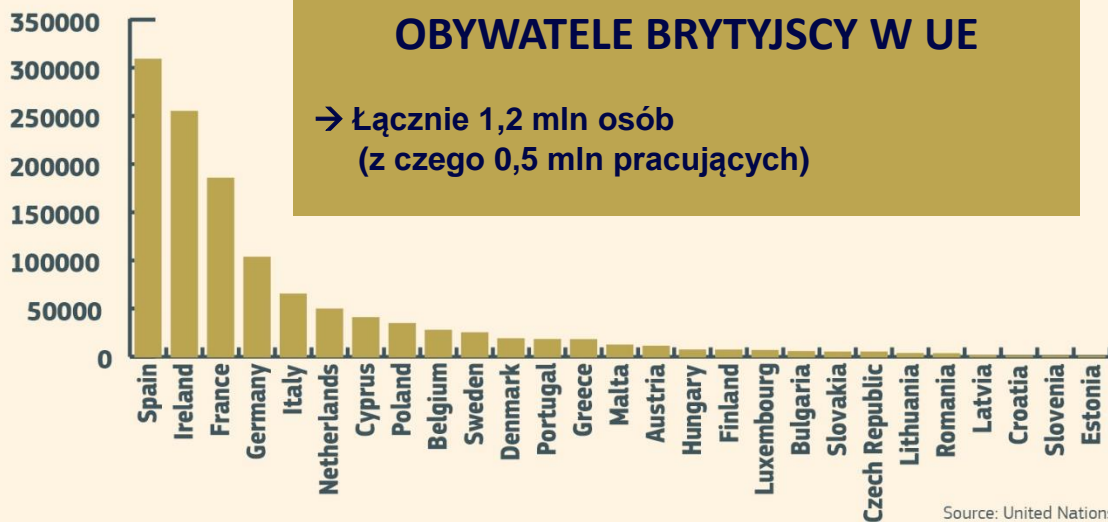

Source: ONS, 2015

Są to liczby szacunkowe oparte na danych brytyjskich (brytyjski urząd statystyczny, 2015 r.) lub danych ONZ (2015 r.). Rzeczywiste liczby mogą być inne.

OBYWATELE BRYTYJSCY W UE

→ Łącznie 1,2 mln osób
(z czego 0,5 mln pracujących)

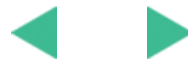
Source: United Nations, 2015

Obowiązujące procedury

System konstytutywny

Aby móc korzystać z praw wynikających z umowy o wystąpieniu, **wymagane jest złożenie odpowiedniego wniosku.**

Stosowany przez Wielką Brytanię i państwa członkowskie, które wybiorą tę opcję

System deklaratoryjny

Osoby spełniające warunki **automatycznie** stają się beneficjentami umowy o wystąpieniu.

Stosowany przez państwa członkowskie, które wybiorą tę opcję

→ Proste i przebiegające bez zakłóceń procedury administracyjne

→ Koszty administracyjne nie mogą przekraczać kosztów obowiązujących obywateli danego państwa

wnoszących o wydanie podobnego dokumentu.

Osoby mające już dokument stałego pobytu mogą bezpłatnie go wymienić.

Wdrażanie umowy i monitorowanie jej przestrzegania

Obywatele Unii **mogą powoływać się bezpośrednio** w sądach brytyjskich na postanowienia umowy o wystąpieniu dotyczące praw obywatelskich, a obywatele brytyjscy – w sądach państw członkowskich UE.

Sędziowie brytyjscy mogą **zwracać się o orzeczenia w trybie prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości UE** w sprawach dotyczących wykładni postanowień części umowy o wystąpieniu dotyczącej praw obywateli **przez osiem lat** od zakończenia okresu przejściowego. W przypadku pytań dotyczących wniosków o uzyskanie statusu osoby osiedlonej w Wielkiej Brytanii ten ośmioletni okres rozpoczyna bieg w dniu 30 marca 2019 r.

Wdrożenie i egzekwowanie praw obywatelskich w UE będzie monitorowane przez Komisję Europejską, a w Wielkiej Brytanii – przez niezależny organ krajowy.

Część III: KWESTIE DOTYCZĄCE WYSTĄPIENIA

Umowa o wystąpieniu zawiera szczegółowe przepisy niezbędne do przebiegającego bez zakłóceń wygaszania prowadzonych obecnie procedur i uzgodnień związanych z następującymi obszarami:

TOWARY WPROWADZONE DO OBROTU

TRWAJĄCE OPERACJE PRZEMIESZCZANIA TOWARÓW (CŁA)

OCHRONA PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

**TRWAJĄCA WSPÓŁPRACA POLICYJNA I WYMIARÓW SPRAWIEDLIWOŚCI
W SPRAWACH KARNYCH**

**TRWAJĄCA WSPÓŁPRACA SĄDOWA W SPRAWACH CYWILNYCH I HANDLOWYCH
DANE I INFORMACJE PODLEGAJĄCE WYMIANIE PRZED ZAKOŃCZENIEM OKRESU
PRZEJŚCIOWEGO**

TOCZĄCE SIĘ POSTĘPOWANIA O UDZIELENIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

EURATOM

TOCZĄCE SIĘ POSTĘPOWANIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE

FUNKCJONOWANIE INSTYTUCJI, AGENCJI I ORGANÓW UNIJNYCH

TOWARY WPROWADZONE DO OBROTU

Towary wprowadzone do obrotu zgodnie z prawem w UE lub w Wielkiej Brytanii przed końcem okresu przejściowego mogą nadal podlegać swobodnemu obrotowi bez potrzeby modyfikacji produktu czy też przeetykietowania.

Towary znajdujące się w sieci dystrybucji w chwili zakończenia okresu przejściowego:

mogą zostać **dostarczone do użytkowników końcowych** bez konieczności spełnienia dodatkowych wymogów dotyczących produktów; mogą one również zostać **wprowadzone do użytku**;

będą przedmiotem **stałej kontroli organów nadzoru rynku państw członkowskich i Wielkiej Brytanii**

Wyjątek: przemieszczanie żywych zwierząt i produktów zwierzęcych

Od chwili zakończenia okresu przejściowego będą one podlegały przepisom mającym zastosowanie do przywozu i kontroli sanitarnych na granicy niezależnie od państwa, w którym zostały wprowadzone do obrotu.

TRWAJĄCE OPERACJE PRZEMIESZCZANIA TOWARÓW W KONTEKŚCIE CEŁ

Na potrzeby ceł, VAT i akcyzy przemieszczanie towarów, które **rozpocznie się** przed zakończeniem okresu przejściowego, będzie mogło zostać zakończone **zgodnie z przepisami UE**.

Wraz z zakończeniem okresu przejściowego **przepisy UE będą nadal miały zastosowanie do transakcji transgranicznych, które rozpoczęto przed zakończeniem okresu przejściowego**, pod względem praw i obowiązków podatników w dziedzinie VAT, takich jak obowiązki w zakresie sprawozdawczości, zapłaty i zwrotu VAT.

OCHRONA PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Istniejące w UE jednolite prawa własności intelektualnej (znaki towarowe, prawa do wzoru, prawa do ochrony odmian roślin itp.) będą nadal chronione w Wielkiej Brytanii.

▶ Wszelkie prawa będą chronione przez Wielką Brytanię jako **krajowe prawa własności intelektualnej**. Przekształcenie prawa unijnego w prawo brytyjskie nastąpi automatycznie, bez konieczności ponownego rozpatrywania sprawy i **bez żadnych kosztów**.

Ochroną nadal będą objęte wszystkie kategorie unijnych oznaczeń geograficznych.

Pełna lista istniejących oznaczeń geograficznych zatwierdzonych w UE będzie prawnie chroniona na mocy umowy o wystąpieniu – do czasu ewentualnej nowej umowy dotyczącej przyszłych stosunków UE–Wielka Brytania.

Wielka Brytania będzie gwarantować **co najmniej ten sam poziom ochrony** istniejących oznaczeń geograficznych. Ochrona ta będzie egzekwowana za pomocą brytyjskich przepisów krajowych.

Zatwierdzone w UE oznaczenia geograficzne produktów noszących nazwy pochodzenia brytyjskiego (np. „**Welsh Lamb**” lub „**Scotch Whisky**”) będą nadal chronione.

TRWAJĄCA WSPÓŁPRACA POLICYJNA I WYMIARÓW SPRAWIEDLIWOŚCI W SPRAWACH KARNYCH

Prowadzone przez Wielką Brytanię postępowania policyjne i sądowe w sprawach karnych zostaną zakończone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami unijnymi.

* W kwestii europejskiego nakazu aresztowania zob. przepisy mające zastosowanie podczas okresu przejściowego.

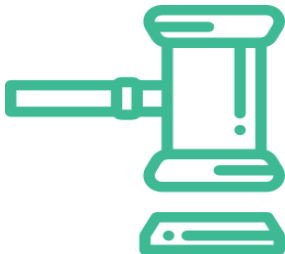
Jak będzie to funkcjonować w praktyce?

Osoba aresztowana przez Wielką Brytanię na podstawie **europejskiego nakazu aresztowania*** zostanie wydana państwu członkowskiemu, które poszukuje tej osoby.

Wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy powołany przez Wielką Brytanię i inne państwa członkowskie będzie nadal prowadzić postępowanie.

Jeżeli organ państwa członkowskiego UE otrzyma od **Wielkiej Brytanii wniosek o konfiskatę mienia pochodzącego z przestępstwa lub o udzielenie informacji** przed zakończeniem okresu przejściowego, czynność ta zostanie wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami unijnymi.

TRWAJĄCA WSPÓŁPRACA SĄDOWA W SPRAWACH CYWILNYCH I HANDLOWYCH

Unijne przepisy dotyczące transgranicznych sporów w sprawach cywilnych będą nadal miały zastosowanie do postępowań sądowych, które rozpoczęły się przed końcem okresu przejściowego.

W tych przypadkach zastosowanie nadal będą miały unijne przepisy dotyczące uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych.

W jaki sposób prowadzone będą postępowania sądowe w sporach między przedsiębiorstwami po zakończeniu okresu przejściowego?

Po zakończeniu okresu przejściowego toczy się postępowanie sądowe w sporze między przedsiębiorstwem z Holandii a przedsiębiorstwem brytyjskim przed sądem w Wielkiej Brytanii:

właściwość do prowadzenia tej sprawy na podstawie prawa unijnego **zachowuje sąd brytyjski**.

Po zakończeniu okresu przejściowego dane przedsiębiorstwo jest stroną w postępowaniu sądowym przeciwko przedsiębiorstwu brytyjskiemu przed sądem we Francji:

do **orzeczenia** francuskiego sądu mają w **Wielkiej Brytanii** zastosowanie nadal unijne przepisy dotyczące uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych.

DANE I INFORMACJE PODLEGAJĄCE WYMIANIE PRZED ZAKOŃCZENIEM OKRESU PRZEJŚCIOWEGO

Po zakończeniu okresu przejściowego Wlk. Brytania będzie **nadal stosowała unijne przepisy o ochronie danych wobec aktualnego „zbioru danych osobowych”** do momentu, gdy UE stwierdzi – w drodze **decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony** – że przepisy o ochronie danych w Wlk. Brytanii zapewniają zabezpieczenia, które są zasadniczo równoważne zabezpieczeniom unijnym.

Przepisy UE dot. ochrony danych aż do podjęcia decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony

TOCZĄCE SIĘ POSTĘPOWANIA O UDZIELENIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Aktualne procedury udzielania zamówień publicznych toczące się przed końcem okresu przejściowego zostaną zakończone według **tych samych, niezmienionych przepisów proceduralnych i merytorycznych** zgodnie z prawem UE.

EURATOM

Wlk. Brytania jest w pełni odpowiedzialna za **swoje zabezpieczenia materiałów jądrowych** i zobowiązuje się ona do udziału w przyszłości w systemie zapewniającym zakres i skuteczność **równoważne z obecnymi uzgodnieniami w ramach Euratomu.**

Przeniesienie własności brytyjskiego sprzętu i innego mienia związanego z gwarancjami z Euratomu na Wlk. Brytanię.

UE otrzyma **rekompensatę** według wartości księgowej.

Umowy międzynarodowe Euratomu nie będą już miały zastosowania do Wlk. Brytanii.

W tym względzie Wlk. Brytania będzie musiała nawiązać odrębnie współpracę z partnerami międzynarodowymi.

Prawo własności **specjalnych materiałów rozszczepialnych przechowywanych** w Wlk. Brytanii przez podmioty brytyjskie zostanie przeniesione z Euratomu na Wlk. Brytanię. Co do materiałów przechowywanych w Wlk. Brytanii przez przedsiębiorstwa z UE-27 prawo do zatwierdzania ich przyszłej sprzedaży lub transferu zachowa Euratom.

Ostateczna **odpowiedzialność za wypalone paliwo jądrowe i odpady promieniotwórcze** spoczywa na państwie, w którym one powstały, zgodnie z konwencjami międzynarodowymi i przepisami Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej.

TOCZĄCE SIĘ POSTĘPOWANIA SĄDOWE

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) zachowa właściwość do prowadzenia wszelkich postępowań sądowych zarejestrowanych w TSUE przed zakończeniem okresu przejściowego. Postępowania te powinny być kontynuowane do momentu wydania ostatecznego wiążącego wyroku zgodnie z przepisami Unii, włączając w to wszelkie odwołania.

Dzięki temu toczące się sprawy będzie można zakończyć w sposób uporządkowany.

4 LATA

Nowe skargi w sprawie uchybienia zobowiązaniom przez Wlk. Brytanię można wносить do TSUE przez okres 4 lat od zakończenia okresu przejściowego. Mogą one dotyczyć przypadków naruszenia prawa UE lub nieprzestrzegania decyzji administracyjnych UE przed końcem okresu przejściowego lub, w niektórych przypadkach, nawet po zakończeniu okresu przejściowego.

Właściwość TSUE w tych nowych sprawach jest zgodna z **zasadą stanowiącą, że wygaśnięcie Traktatu nie wpływa na żadne prawa lub obowiązki ani na sytuację prawną stron powstałe przed jego wygaśnięciem.**

Gwarantuje to pewność prawa i zapewnia równe warunki działania państw członkowskim UE i Wielkiej Brytanii w odniesieniu do sytuacji zaistniałych w okresie, gdy Wielka Brytania podlegała zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii.

TOCZĄCE SIĘ POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE

Wszelkie postępowania administracyjne toczące się w chwili zakończenia okresu przejściowego będą nadal rozpatrywane zgodnie z przepisami UE.

W okresie przejściowym **Wielka Brytania pozostaje w pełni związana prawem UE**. W związku z tym należy zapewnić zgodność z prawem UE i równe warunki działania z innymi państwami członkowskimi.

- ▶ Dotyczy to postępowań w takich obszarach, jak konkurencja i pomoc państwa, wszczętych przez unijne instytucje, biura i agencje UE przed zakończeniem okresu przejściowego, które dotyczą Wielkiej Brytanii bądź osób fizycznych lub prawnych z Wielkiej Brytanii.
- ▶ **NOWE SPRAWY** można wnosić przez okres **4 lat** od zakończenia okresu przejściowego w odniesieniu do: **spraw dotyczących pomocy państwa** związanych z pomocą przyznaną przed zakończeniem okresu przejściowego oraz **dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)** w odniesieniu do faktów, które miały miejsce przed zakończeniem okresu przejściowego, lub w odniesieniu do długu celnego powstałego po zakończeniu okresu przejściowego.

FUNKCJONOWANIE INSTYTUCJI, AGENCJI I ORGANÓW UNIJNYCH

Obecne **przywileje i immunitety UE** pozostaną w mocy w odniesieniu do działań, które miały miejsce przed końcem okresu przejściowego.

Obie strony będą nadal zapewniać **przestrzeganie obowiązku zachowania tajemnicy służbowej**. Informacje niejawne i inne dokumenty otrzymane w okresie członkostwa Wielkiej Brytanii powinny nadal podlegać **ochronie w tym samym stopniu** co przed zakończeniem okresu przejściowego.

Część IV: OKRES PRZEJŚCIOWY

W okresie przejściowym do Wielkiej Brytanii nadal ma zastosowanie prawo UE.

UE będzie traktowała Wielką Brytanię tak jak państwo członkowskie, z wyjątkiem kwestii jej udziału w instytucjach UE i strukturach zarządzania.

Okres przejściowy zapewni organom administracji, przedsiębiorstwom i obywatelom czas na dostosowanie się.

Dzięki temu UE i Wielka Brytania będą miały więcej czasu na **wynegocjowanie przyszłych warunków współpracy.**

Czas trwania:
od 30 marca 2019 r.
do 31 grudnia 2020 r.

Jest to zgodne z okresem wnioskowanym przez Wielką Brytanię (około dwóch lat) i pokrywa się z obecnym okresem budżetowym UE (wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020).

Co dzieje się w trakcie okresu przejściowego?

Prawo UE nadal ma zastosowanie do i w Wielkiej Brytanii, tak jakby była ona państwem członkowskim

Wielka Brytania pozostaje w unii celnej UE i na jednolitym rynku wraz z jego czterema swobodami oraz uczestniczy we wszystkich obszarach polityki UE.

Wielka Brytania pozostaje związana zobowiązaniami wynikającymi ze wszelkich umów międzynarodowych zawartych przez UE.

W obszarze handlu oznacza to, że państwa trzecie zachowują taki sam dostęp do rynku Wielkiej Brytanii.

Wielka Brytania nie może stosować nowych umów w obszarach wchodzących w zakres wyłącznych kompetencji UE, chyba że UE na to zezwoli.

Wielka Brytania nie jest już reprezentowana w instytucjach, agencjach i organach UE

Ewentualne przedłużenie okresu przejściowego

Może być dokonane tylko raz

Podjęcie decyzji o przedłużeniu przed 1 lipca 2020 r.

Za obopólną zgodą UE i Wielkiej Brytanii

Na maksymalny okres 1 lub 2 lat

W trakcie ewentualnego przedłużenia okresu przejściowego: **ponieważ Wielka Brytania od stycznia 2021 r. nie będzie już uczestniczyła w wieloletnich ramach finansowych**, będzie ona mogła uczestniczyć w programach UE tylko jako państwo trzecie

Przedłużenie okresu przejściowego będzie wymagało **odpowiedniego wkładu finansowego Wielkiej Brytanii do budżetu UE**, o którym zdecyduje Wspólny Komitet.

Udział Wielkiej Brytanii w europejskiej polityce zagranicznej i obronnej w okresie przejściowym

W okresie przejściowym Wielka Brytania będzie uczestniczyła we wspólnej polityce zagranicznej i bezpieczeństwa.

W szczególności Wielka Brytania będzie wdrażała unijne systemy sankcji i popierała oświadczenia i stanowiska UE w państwach trzecich i w organizacjach międzynarodowych.

▶ Wielka Brytania może uczestniczyć w **operacjach wojskowych i misjach cywilnych UE** ustanowionych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), ale **bez roli wiodącej**.

Wielka Brytania będzie miała możliwość wzięcia udziału w projektach agencji zajmujących się wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa, w tym Europejskiej Agencji Obrony, ale **nie będzie mogła uczestniczyć w podejmowaniu decyzji**.

Na przykład główna siedziba operacji wojskowej UE dot. zwalczania aktów piractwa, **UE NAVFOR Somalia (operacja „Atalanta”)**, została przeniesiona z Northwood (UK) do Roty (Hiszpania).

Udział Wielkiej Brytanii w systemie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w okresie przejściowym

W okresie przejściowym do Wlk. Brytanii nadal będzie miała zastosowanie polityka UE w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Europejski nakaz aresztowania

Europejski nakaz aresztowania będzie miał zastosowanie, ale państwo członkowskie będzie mogło odmówić wydania swojego obywatela Wielkiej Brytanii, powołując się na podstawowe zasady swojego prawa krajowego (art. 185 umowy o wystąpieniu).

Prawo Wlk. Brytanii do stosowania klauzuli OPT-IN i OPT-OUT

W okresie przejściowym **Wielka Brytania nie będzie miała prawa do zastosowania klauzuli opt-in w odniesieniu do zupełnie nowych środków.**

UE może jednak **zaprosić Wielką Brytanię do współpracy** w kwestiach związanych z takimi nowymi środkami na warunkach określonych **dla współpracy z państwami trzecimi.**

Wlk. Brytania może podjąć decyzję o **skorzystaniu z klauzuli OPT-IN/OPT-OUT** w odniesieniu do środków zmieniających, zastępujących lub opartych na tych aktach UE, które były wiążące dla Wlk. Brytanii w czasie członkostwa.

Jakie będą skutki dla rybołówstwa?

Okres przejściowy zapewnia jasność i przewidywalność poprzez **rozszerzenie na Wlk. Brytanię zakresu stosowania wspólnej polityki rybołówstwa** (oraz warunków odpowiednich umów międzynarodowych).

Wielka Brytania będzie związana decyzjami w sprawie wielkości dopuszczalnych połowów do końca okresu przejściowego.

Będzie uczestniczyła w konsultacjach na różnych etapach corocznego procesu decyzyjnego w odniesieniu do jej uprawnień do połowów.

Wielka Brytania może uczestniczyć jako członek delegacji UE – na zaproszenie UE i w zakresie dopuszczalnym w ramach danego forum – **w międzynarodowych konsultacjach i negocjacjach w celu umożliwienia przygotowania do przyszłego uczestnictwa** w odpowiednich forach międzynarodowych.

Część V: POROZUMIENIE FINANSOWE

Postanowienia finansowe umowy o wystąpieniu zapewniają, że zarówno Wielka Brytania, jak i UE będą honorować wszystkie zobowiązania finansowe podjęte w okresie, gdy Wielka Brytania była członkiem UE.

Wytyczne Rady Europejskiej
29 kwietnia 2017 r.:

Rada Europejska wezwała w swoich wytycznych do przygotowania **jednolitego porozumienia finansowego** obejmującego budżet UE, zakończenie przez Wielką Brytanię członkostwa we wszystkich organach lub instytucjach utworzonych na mocy Traktatów i uczestnictwa Wielkiej Brytanii w określonych funduszach i instrumentach związanych z polityką Unii.

Porozumienie finansowe obejmuje większość z tych kwestii i zapewnia rozliczenie rachunków.

Główne zasady uzgodnionej metody

1.

Żadne państwo członkowskie nie powinno płacić więcej ani otrzymać mniej w wyniku wystąpienia Wielkiej Brytanii z UE.

2.

Wielka Brytania powinna wywiązać się ze swojej części zobowiązań finansowych **poczynionych** w okresie swojego członkostwa.

3.

Wielka Brytania nie powinna płacić ani więcej, ani wcześniej, niż gdyby nadal była państwem członkowskim.

UWAGA: Umowa nie dotyczy kwoty zobowiązania finansowego Wielkiej Brytanii, lecz sposobu jej obliczania.

Co zostało uzgodnione?

Uzgodniona metoda umożliwi wywiązanie się ze wszystkich wspólnych zobowiązań względem budżetu UE (na lata 2014–2020), w tym zobowiązań pozostających do realizacji na koniec 2020 r. i zobowiązań, które nie są powiązane z aktywami.

Wielka Brytania będzie również nadal gwarantować pożyczki zaciągnięte przez UE przed wystąpieniem i otrzyma zwrot przysługującej jej części niewykorzystanych gwarancji i odzyskanych później kwot w następstwie uruchomienia gwarancji dotyczących takich pożyczek.

Fundusze powiernicze UE i Instrument pomocy dla Uchodźców w Turcji

▶ Wielka Brytania wywiąże się ze wszystkich pozostających do realizacji zobowiązań w ramach funduszy powierniczych UE i Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji .

Europejski Fundusz Rozwoju

▶ Wielka Brytania pozostanie stroną Europejskiego Funduszu Rozwoju i będzie w dalszym ciągu uczestniczyła w płatnościach niezbędnych do wywiązania się ze wszystkich zobowiązań dotyczących bieżącego 11. EFR oraz poprzednich Funduszy.

Europejski Bank Centralny

▶ Kapitał wpłacony przez Wielką Brytanię do Europejskiego Banku Centralnego zostanie zwrócony Bankowi Anglii.

Europejski Bank Inwestycyjny

▶ Kapitał wpłacony przez Wielką Brytanię do Europejskiego Banku Inwestycyjnego zostanie zwrócony w latach 2019–2030, ale zostanie zastąpiony dodatkową gwarancją wymagalną na żądanie. Wielka Brytania utrzyma gwarancję dla puli operacji EBI pozostających do realizacji od dnia wystąpienia z UE do czasu ich amortyzacji.

Jak obliczyć udział Wielkiej Brytanii?

- Wielka Brytania wnieś wkład do budżetu na 2019 i 2020 r., a jej udział zostanie obliczony tak, jakby w dalszym ciągu była państwem członkowskim. Jeżeli chodzi o zobowiązania **po 2020 r.**, udział Wielkiej Brytanii zostanie ustalony **jako stosunek zasobów własnych wniesionych przez Wielką Brytanię w latach 2014–2020 do zasobów własnych wniesionych w tym okresie przez wszystkie państwa członkowskie** (w tym Wielką Brytanię). Oznacza to, że udział Wielkiej Brytanii uwzględnia **rabat brytyjski**.

Jaki jest udział Wielkiej Brytanii w majątku UE (aktywa – budynki i środki pieniężne)?

- Unijne aktywa należą do UE, ponieważ UE posiada osobowość prawną. Żadne państwo członkowskie nie ma praw do aktywów unijnych. **Udział Wielkiej Brytanii w zobowiązaniach UE zostanie jednak pomniejszony o odpowiadające im aktywa**, ponieważ nie ma potrzeby finansowania zobowiązań, które znajdują pokrycie w aktywach, a zatem Wielka Brytania nie musi ich finansować.

Jak długo Wielka Brytania będzie spłacać zobowiązania?

- Wielka Brytania będzie spłacać zobowiązania do czasu, **aż spłaci ostatnie zobowiązanie długoterminowe**.
Wlk. Brytania nie ma obowiązku spłaty zobowiązań wcześniej, niż gdyby pozostała członkiem UE. Obie strony mogą uzgodnić pewne uproszczenia.

Czy Wielka Brytania będzie spłacać zobowiązania emerytalne unijnej służby cywilnej?

- **Wielka Brytania wnieś swój wkład w finansowanie emerytur** i innych świadczeń pracowniczych naliczonych do końca 2020 r. Płatność ta zostanie dokonana, gdy stanie się wymagalna, tak jak w przypadku pozostałych państw członkowskich.

Co to oznacza dla unijnych projektów i programów?

Wszystkie unijne projekty i programy będą finansowane zgodnie z obecnymi wieloletnimi ramami finansowymi (2014–2020).

Gwarantuje to pewność wszystkim beneficjentom programów unijnych – w tym beneficjentom w Wielkiej Brytanii, którzy będą mogli nadal korzystać z unijnych programów do momentu ich zamknięcia, ale nie z instrumentów finansowych zatwierdzonych po wystąpieniu z UE.

Część VI: Struktura zarządzania

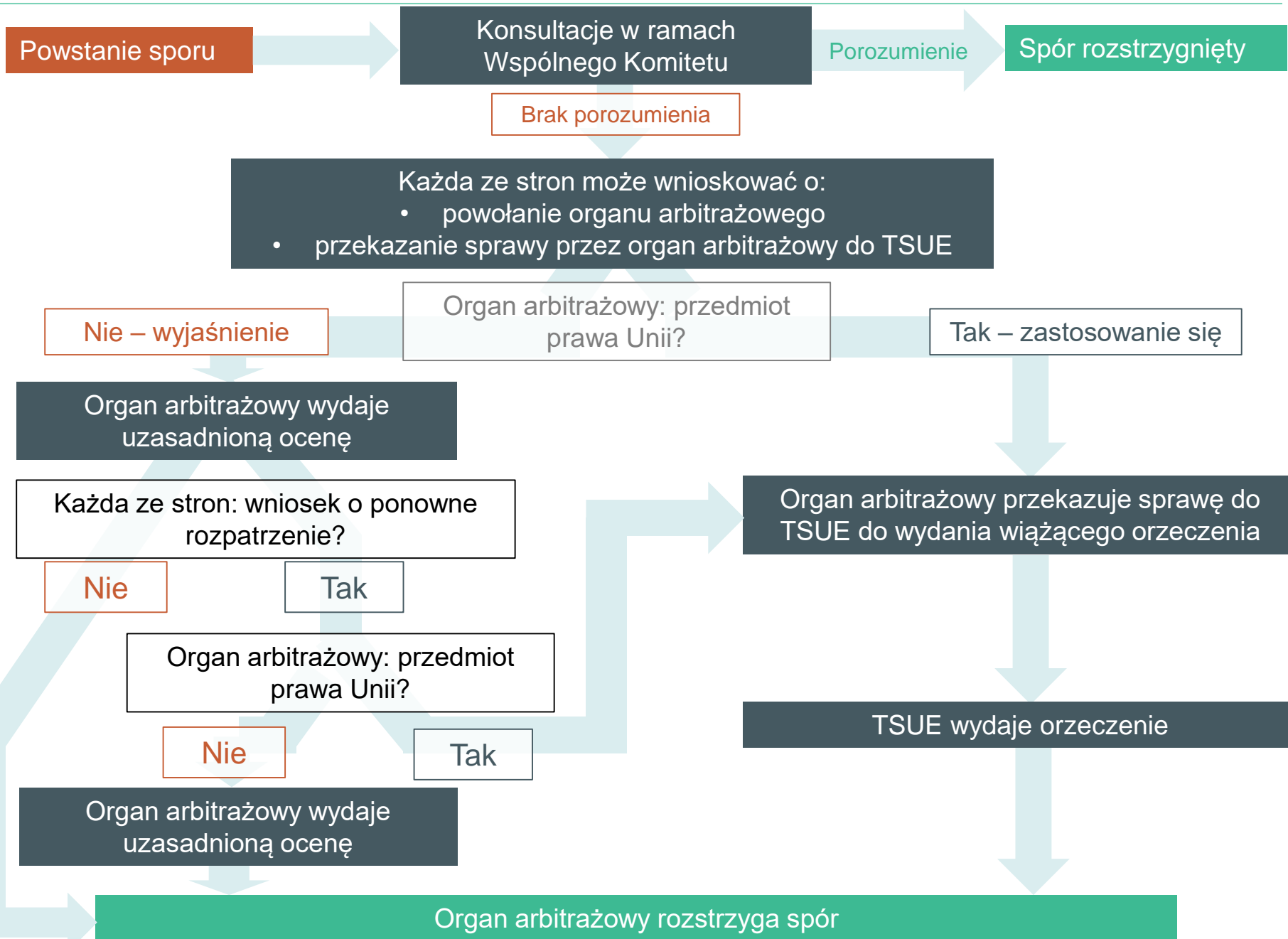
Umowa o wystąpieniu zawiera rozwiązania instytucjonalne mające na celu zapewnienie skutecznego zarządzania umową, jej wdrażania i egzekwowania, w tym odpowiednich mechanizmów rozstrzygania sporów.

W przypadku sporu dotyczącego wykładni umowy o wystąpieniu odbędą się wstępne konsultacje polityczne w ramach **Wspólnego Komitetu**. Jeżeli nie uda się rozwiązać problemu, każda ze stron może skierować spór na drogę wiążącego arbitrażu. Orzeczenie **organu arbitrażowego** będzie dla Unii i Wielkiej Brytanii wiążące. W przypadku niezastosowania się do orzeczenia organ arbitrażowy może nałożyć karę pieniężną płaconą na rzecz strony poszkodowanej. Jeżeli jednak sprawa dotyczy prawa Unii, organ ten ma obowiązek skierować ją do TSUE.

Jeżeli orzeczenie wciąż nie zostanie wykonane, umowa umożliwia stronom **proporcjonalne zawieszenie** stosowania samej umowy o wystąpieniu, z wyjątkiem praw obywatelskich, lub części innych umów zawartych między Unią a Wielką Brytanią. Takie zawieszenie podlega weryfikacji ze strony organu arbitrażowego.

Organ arbitrażowy stwierdza naruszenie przepisów

Strona naruszająca musi w rozsądnym terminie wykonać orzeczenie.

Spór o długość rozsądnego terminu: decyduje organ arbitrażowy.

Po upływie rozsądnego terminu skarżący może zwrócić się do organu arbitrażowego o wydanie orzeczenia w sprawie wykonania wcześniejszego orzeczenia.

Organ arbitrażowy może nakładać kary ryczałtowe lub okresowe kary pieniężne.

Jeśli strona naruszająca nie zapłaci kary w terminie **1 miesiąca**, lub zapłaci, ale po **6 miesiącach** nadal nie wykona orzeczenia, skarżący może zawiesić stosowanie:

- dowolnych postanowień umowy w sprawie wystąpienia innych niż część II;
- części wszelkich innych umów między UE a Wielką Brytanią.

Spór o wykonanie lub proporcjonalność zawieszenia: decyduje organ arbitrażowy

Niewykonanie orzeczenia

Organ arbitrażowy potwierdza wykonanie orzeczenia

Organ arbitrażowy potwierdza wykonanie orzeczenia

Spór rozstrzygnięty

Protokół w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej

Cele protokołu

- ▶ Zadbanie o to, **by Irlandia i Irlandia Północna nie miały twardej granicy**
- ▶ Określenie **zobowiązania Wlk. Brytanii do nieograniczania praw, zgodnie z porozumieniem wielkopiątkowym z 1998 r., oraz do ochrony współpracy między Północą a Południem**
- ▶ Zapewnienie możliwości **utrzymania w mocy ustaleń dotyczących wspólnej strefy podróżowania między Irlandią a Wlk. Brytanią** i utrzymania na wyspie jednolitego rynku energii

Negocjatorzy UE i Wielkiej Brytanii uzgodnili, w jaki sposób uniknąć twardej granicy między Irlandią a Irlandią Północną.

Obie strony dołożą wszelkich starań, aby zawrzeć przyszłą umowę przed końcem okresu przejściowego.

Jeśli jednak nie uda się jej zawrzeć w przewidzianym terminie, **obie strony będą mogły wspólnie przedłużyć okres przejściowy.**

W przeciwnym wypadku, począwszy od stycznia 2021 r., zastosowanie miałyby rozwiązania awaryjne dla Irlandii i Irlandii Północnej, które podlegałyby wspólnemu mechanizmowi przeglądu.

Umowa ta jest polisą ubezpieczeniową, która gwarantuje, że niezależnie od okoliczności między Irlandią a Irlandią Północną nie powstanie twarda granica, i która będzie chronić wszystkie wymiary porozumienia wielkopiątkowego z 1998 r., współpracę Północ–Południe i gospodarkę całej wyspy.

3 MOŻLIWOŚCI UNIKNIĘCIA TWARDEJ GRANICY PO UPŁYWIE OKRESU PRZEJŚCIOWEGO

a

Przyszła umowa eliminująca potrzebę twardej granicy

b

Przedłużenie okresu przejściowego, aby umożliwić zawarcie **a)** (jednorazowe i jedynie na ograniczony czas)

c

„Rozwiązanie awaryjne” chyba że zawarta zostanie **a)** i do momentu jej zawarcia

Wspólny mechanizm przeglądu, co oznacza, że mechanizm ochronny nie jest już konieczny

Co oznacza „jednolity obszar celny”?

Obejmuje on obszar celny UE i brytyjski obszar celny.

Oznacza to, że w scenariuszu, w którym zastosowanie miałyby „rozwiązanie awaryjne”:

1. Wlk. Brytania **dostosuje swoje cła i reguły mające zastosowanie na jego obszarze** do unijnych ceł zewnętrznych i reguł pochodzenia;

2. Nie będą między Unią Europejską a Wlk. Brytanią obowiązywać **cła, kontyngenty taryfowe ani kontrole reguł pochodzenia, z wyjątkiem produktów rybołówstwa i akwakultury**;

3. UE i Wlk. Brytania porozumiały się co do **zagwarantowania równych warunków działania** i odpowiednich mechanizmów egzekwowania, aby zapewnić sprawiedliwą konkurencję między UE-27 a Wlk. Brytanią.

4. Unia powinna stosować swoją **politykę ochrony handlu i ogólny system preferencji taryfowych** do obu części jednolitego obszaru celnego; Unia powinna konsultować z Wlk. Brytanią wszelkie rozważane przez nią środki lub działania.

Ustalenia dotyczące rybołówstwa będą przedmiotem negocjacji w ramach ogólnych przyszłych stosunków.

Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo dołożą wszelkich starań, aby zawrzeć porozumienie w sprawie rybołówstwa i akwakultury przed dniem 1 lipca 2020 r.

Zasadniczym warunkiem włączenia produktów rybołówstwa i akwakultury do jednolitego obszaru celnego będzie osiągnięcie porozumienia w sprawie dostępu do wód i uprawnień do połowów.

- Organami weterynaryjnymi / fitosanitarnymi

Służba celna we współpracy z

Organami nadzoru rynku

- Organami ds. bezpieczeństwa

Kontrole do celów ochrony i bezpieczeństwa NA GRANICY

- Kontrole bezpieczeństwa dotyczące deklaracji poprzedzających przywóz
- Żywe zwierzęta
- Produkty pochodzenia zwierzęcego
- Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi
- Osobiste przesyłki produktów pochodzenia zwierzęcego
- Przybory kuchenne z tworzyw sztucznych z Chin i Hongkongu
- Świeże owoce i warzywa
- Żywność i pasza wysokiego ryzyka niepochodzące od zwierząt
- Ketchup jadalna (okra), liście curry z Indii
- Niedozwolony zmodyfikowany genetycznie ryż w produktach z ryżu z Chin
- Żywność i pasza z Fukushima
- Guma guar z Indii
- Zdrowie roślin
- Skóry niektórych gatunków zwierząt pochodzących z państw stosujących potrzaski
- Inwazyjne gatunki obce

Kontrola finansowa W URZĘDZIE CELNYM PRZY PRZYWOZIE

- Kontrole oparte na analizie ryzyka na podstawie zgłoszeń celnych dotyczących wszystkich towarów objętych procedurą celną (unijny kodeks celny)
- Klasyfikacja towarów
- **Pochodzenie / potwierdzenie statusu dopuszczenia do obrotu**
- Wartość celna
- **Należności celne**
- Podatek VAT
- Akcyza

Nadzór rynku W URZĘDZIE CELNYM PRZY PRZYWOZIE

- W przypadku produktów przemysłowych
- Kontrole oparte na ocenie ryzyka, zawieszenie dopuszczenia do obrotu, decyzja organów nadzoru rynku, odmowa dopuszczenia do obrotu lub pozwolenie na dopuszczenie do obrotu
- Zagwarantowanie, że do obrotu w Unii wprowadzane będą wyłącznie produkty zgodne z wymogami (rozporządzenie (WE) nr 765/2008)
- 68 aktów prawnych harmonizujących przepisy UE dotyczące produktów niespożywczych (np. homologacja typu pojazdów silnikowych, bezpieczeństwo zabawek, substancje zubożające warstwę ozonową, oznakowanie CE, oznakowanie ekologiczne UE, wyroby pirotechniczne, materiały wybuchowe do użytku cywilnego, wyposażenie ochrony osobistej)
- Przepisy szczegółowe dotyczące produktów leczniczych dla ludzi i do użytku weterynaryjnego

Unia celna

Czy Irlandia Północna będzie nadal stosować się do przepisów i regulacji Unii Europejskiej?

W scenariuszu, w którym zastosowanie miałyby „rozwiązanie awaryjne”, Wlk. Brytania utrzyma w odniesieniu do Irlandii Północnej szczególne dostosowanie regulacyjne do przepisów UE.

Aby uniknąć twardej granicy na wyspie oraz zapewnić, by przedsiębiorstwa z Irlandii Północnej mogły bez ograniczeń wprowadzać produkty na jednolity rynek unijny, przepisy Irlandii Północnej pozostaną dostosowane do ograniczonego zestawu przepisów UE, które są niezbędne do uniknięcia twardej granicy, a mianowicie do:

przepisów dotyczących VAT i akcyzy w odniesieniu do towarów;

przepisów w zakresie wymogów dotyczących produktów;

przepisów sanitarnych do celu kontroli weterynaryjnych („przepisy sanitarne i fitosanitarne”);

przepisów dotyczących produkcji rolnej/wprowadzania do obrotu produktów rolnych;

zasad pomocy państwa.

Unijny kodeks celny będzie nadal obowiązywał w Irlandii Północnej w ogólnym kontekście jednolitego obszaru celnego obejmującego UE i Zjednoczone Królestwo.

Jak będzie funkcjonować rozwiązanie awaryjne w stosunkach między Wielką Brytanią a Irlandią Północną?

W celu zapewnienia, by przedsiębiorstwa z Irlandii Północnej mogły bez ograniczeń i kontroli na granicy między Irlandią a Irlandią Północną wprowadzać produkty na jednolity rynek UE, konieczna będzie kontrola towarów przywożonych z pozostałej części Wlk. Brytanii do Irlandii Północnej.

Niezbędne będzie prowadzenie pewnych odpowiadających ryzyku kontroli zgodności z unijnymi normami, aby chronić konsumentów, podmioty gospodarcze i przedsiębiorstwa działające na jednolitym rynku.

Unia Europejska i Wielka Brytania uzgodniły, że kontrole te będą przeprowadzane w możliwie najmniej uciążliwy sposób. Zakres i częstotliwość kontroli można dodatkowo zmniejszyć na mocy przyszłych umów między Unią Europejską a Wlk. Brytanią.

PROCEDURY ZDECENTRALIZOWANE

Z LIVERPOOLU...

- ✓ Zgłoszenie *online*, np. tranzyt (z wyprzedzeniem)

KONTROLE

W odniesieniu do produktów przemysłowych:
Kod kreskowy (numer ewidencyjny operacji wywozowej) zeskanowany w porcie tranzytowym lub podczas przeprawy promowej

TYLKO SYSTEMATYCZNE KONTROLE W PORTACH I PORTACH LOTNICZYCH IRLANDII PÓŁNOCNEJ

W odniesieniu do żywych zwierząt, roślin i produktów zwierzęcych:
Kontrole sanitarne i fitosanitarne

... DO BELFASTU

Kontrole w miejscu przeznaczenia:
Kontrole oparte na analizie ryzyka w miejscu przeznaczenia *
Kontrole zgodności z przepisami prowadzone przez organy nadzoru rynku w momencie wprowadzania towarów do obrotu

* Analiza ryzyka oparta na wymianie informacji między właściwymi organami w celu lepszego eliminowania na granicy towarów niezgodnych z wymogami

Procedury te służą:

ochronie konsumentów przed niebezpiecznymi produktami
ochronie zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt

zapobieganiu oszustwom i handlowi nielegalnymi towarami

Jakie uzgodniono środki mające na celu zapewnienie równych warunków działania?

Wzajemne powiązania gospodarcze i bliskość geograficzna

są kluczowymi elementami, które należy wziąć pod uwagę przy regulowaniu właściwego funkcjonowania **otwartej i uczciwej konkurencji** na jednolitym obszarze celnym obejmującym UE i Wlk. Brytanię.

Protokół zobowiązuje UE do: **stosowania przepisów prawa materialnego opartych na normach unijnych i międzynarodowych, wprowadzenia odpowiednich mechanizmów wdrażania, a także mechanizmów egzekwowania i rozstrzygnięcia sporów.**

Przepisy dotyczące ochrony środowiska, pracy i ochrony socjalnej opierają się na **zasadzie nieobniżania poziomu ochrony** w porównaniu z obecnym poziomem zgodnie z normami unijnymi i międzynarodowymi; **Do pomocy państwa ma zastosowanie tzw. dynamiczne dostosowanie.**

Środki mające na celu zapewnienie równych warunków działania	Przepisy prawa materialnego	Egzekwowanie przepisów w Wlk. Brytanii	Rozstrzygnięcie sporów
 <p>POMOC PAŃSTWA mająca wpływ na handel między UE a Irlandią Płn. mająca wpływ na handel między UE a Wlk. Brytanią</p>	Dynamiczne dostosowanie do przepisów UE	Komisja Europejska	TSUE
	Dynamiczne dostosowanie do przepisów UE	Niezależny organ brytyjski	Wspólny Komitet i arbitraż
 <p>KONKURENCJA</p>	Odzwierciedlające prawo UE i powiązane z jego ewolucją	Niezależny organ brytyjski	Wspólny Komitet i arbitraż w zakresie egzekwowania prawa przez Wlk. Brytanię
 <p>PODATKI</p>	Zobowiązanie do dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych	Brytyjskie władze	Wspólny Komitet
	„Zamrożenie” brytyjskiego prawa wdrażającego 3 dyrektywy*		Wspólny Komitet i arbitraż
	Wlk. Brytania zobowiązuje się do przestrzegania kodeksu postępowania		Wspólny Komitet
 <p>ŚRODOWISKO</p>	Nieobniżanie poziomu ochrony, „zamrożenie” celów ilościowych na 2030 r.	Niezależny organ brytyjski	Wspólny Komitet i arbitraż w zakresie egzekwowania prawa przez Wlk. Brytanię
 <p>STANDARDY PRACY STANDARDY SPOŁECZNE</p>	Nieobniżanie poziomu ochrony	Brytyjskie władze	Wspólny Komitet i arbitraż w zakresie egzekwowania prawa przez Wlk. Brytanię

Środki mające na celu zapewnienie równych warunków działania (1/5)

POMOC PAŃSTWA

Dwie sytuacje: **A:** Pomoc ma wpływ na handel między UE a Irlandią Płn. – **B:** Pomoc ma wpływ na handel między UE a Wlk. Brytanią

PRZEPISY PRAWA MATERIALNEGO

Wlk. Brytania stosuje w pełni unijne zasady pomocy państwa.

Dynamiczne dostosowanie

EGZEKOWANIE PRZEPISÓW W WLK. BRYTANII

A: Nie jest potrzebne: Komisja Europejska egzekwuje nadal bezpośrednio przestrzeganie zasad pomocy państwa w ramach rozwiązania awaryjnego, jeżeli ma ono zastosowanie.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zachowuje swoją właściwość.

B: Wlk. Brytania ustanowi niezależny organ odpowiedzialny za egzekwowanie prawa, posiadający takie same uprawnienia jak Komisja Europejska i podlegający kontroli brytyjskich sądów krajowych.

Procedura współpracy między niezależnym organem a Komisją Europejską, która będzie również posiadać legitymację procesową przed brytyjskimi sądami.

ROZSTRZYGANIE SPORÓW

A: Nie jest potrzebne z uwagi na kontrolę Komisji Europejskiej i TSUE.

B: Mechanizm rozstrzygania sporów, w tym arbitraż z możliwością odwołania się do TSUE, oraz sankcje. Możliwość przyjęcia środków tymczasowych

Środki mające na celu zapewnienie równych warunków działania (2/5)

KONKURENCJA (z wyjątkiem pomocy państwa)

PRZEPISY PRAWA MATERIALNEGO

Powielanie postanowień TFUE dotyczących:

- umów zakłócających konkurencję,
- nadużycia pozycji dominującej,
- monopoli.

Równoważne normy dotyczące kontroli koncentracji

Wykładnia oparta na dorobku prawnym UE i unijnym orzecznictwie

Wymóg przestrzegania norm międzynarodowych w odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych i wymóg zagwarantowania, że przepisy będą niedyskryminujące

EGZEKWOWANIE PRZEPISÓW W WLK. BRYTANII

Wymóg przełożenia postanowień TFUE na prawo krajowe oraz wymóg powołania krajowego niezależnego organu odpowiedzialnego za egzekwowanie prawa konkurencji (= obecnie Competition and Markets Authority – CMA) oraz systemu kontroli sądowej

Wymóg skutecznego monitorowania i egzekwowania zobowiązań

ROZSTRZYGANIE SPORÓW

Przepisy materialne będące przedmiotem procedury rozstrzygnięcia sporów w ramach Wspólnego Komitetu, wyłączone z arbitrażu

Rozstrzygnięcie sporów z arbitrażem w ramach zobowiązania Wlk. Brytanii do monitorowania i egzekwowania przepisów

Środki mające na celu zapewnienie równych warunków działania (3/5)

PODATKI

ZOBOWIĄZANIE

Klauzula dotycząca dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych oraz wdrożenie światowych standardów podatkowych / dotyczących erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków OECD

Wlk. Brytania potwierdza zaangażowanie na rzecz ograniczenia szkodliwych instrumentów podatkowych oraz przestrzegania unijnego kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej

Wlk. Brytania nadal stosuje krajowe przepisy transponujące dyrektywy UE dotyczące: wymiany informacji podatkowych; przepisów dotyczących przeciwdziałania unikaniu opodatkowania oraz sprawozdawczości w podziale na kraje prowadzonej przez instytucje kredytowe i firmy inwestycyjne.

EGZEKOWANIE PRZEPISÓW W WLK. BRYTANII

Stosowanie zasad dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych w procesie kształtowania polityki przez brytyjskie władze

Stosowanie przez brytyjskie władze zasad unijnego kodeksu postępowania w procesie kształtowania polityki

Stosowanie precyzyjnie określonych przepisów prawnych wiąże się ze zwykłym wewnętrznym mechanizmem wdrażania (przez brytyjskie organy podatkowe)

ROZSTRZYGANIE SPORÓW

Wszystkie kwestie związane z klauzulą dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych oraz wdrożeniem kodeksu postępowania, które mają być omawiane w ramach Wspólnego Komitetu

Pełne rozstrzygnięcie sporów, w tym arbitraż w odniesieniu do stosowania przez Wlk. Brytanię zachowanych przepisów prawa krajowego transponujących dyrektywy UE (w tym w odniesieniu do ETS)

Środki mające na celu zapewnienie równych warunków działania (4/5) ŚRODOWISKO

PRZEPISY PRAWA MATERIALNEGO

Nieobniżanie do końca okresu przejściowego poziomu ochrony poniżej norm UE we wszystkich kluczowych obszarach

Poszanowanie kluczowych zasad ochrony środowiska, w tym zasady ostrożności i zasady „zanieczyszczający płaci”.

Cele szczegółowe oparte na prawie UE w kluczowych obszarach, np. emisji przemysłowych, krajowych pułapów emisji itp.

Niezbędne środki mające na celu spełnienie zobowiązań obu stron wynikające z międzynarodowych porozumień w sprawie zmian klimatu, w tym porozumienia paryskiego

Wlk. Brytania wdroży system ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych, który będzie co najmniej równie skuteczny jak unijny system handlu uprawnieniami do emisji.

EGZEKWOWANIE PRZEPISÓW W WLK. BRYTANII

Zobowiązanie Wlk. Brytanii do skutecznego egzekwowania zobowiązania do nieobniżania poziomu ochrony, przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyk odzwierciedlających wspólne standardy

Zobowiązanie Wlk. Brytanii do dalszego prowadzenia skutecznych postępowań administracyjnych i sądowych oraz zachowania skutecznych środków odwoławczych

Wlk. Brytania powoła niezależny organ krajowy mający uprawnienia w zakresie monitorowania, sprawozdawczości, nadzoru i egzekwowania zobowiązań Wlk. Brytanii w zakresie ochrony środowiska, równoważne z uprawnieniami Komisji.

ROZSTRZYGANIE SPORÓW

Przepisy prawa materialnego będące przedmiotem procedury rozstrzygnięcia sporów w ramach Wspólnego Komitetu

Pełne rozstrzygnięcie sporów, w tym postępowanie arbitrażowe dotyczące skuteczności brytyjskiego systemu egzekwowania prawa w kontekście zobowiązań w zakresie nieobniżania poziomu ochrony

Środki mające na celu zapewnienie równych warunków działania (5/5)

ZATRUDNIENIE I OCHRONA SOCJALNA

ZOBOWIĄZANIE

Nieobniżanie poziomu ochrony poniżej norm UE do końca okresu przejściowego w obszarze siły roboczej i ochrony socjalnej oraz w odniesieniu do praw podstawowych w pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy, uczciwych warunków pracy i standardów zatrudnienia, praw do informacji i konsultacji na szczeblu przedsiębiorstwa oraz restrukturyzacji

Zobowiązanie do skutecznego wdrożenia konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy i karty społecznej Rady Europy

EGZEKWOWANIE PRZEPISÓW W WLK. BRYTANII

Zobowiązanie Wlk. Brytanii do skutecznego egzekwowania zobowiązania do nieobniżania poziomu ochrony, przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyk odzwierciedlających wspólne standardy

Zobowiązanie Wlk. Brytanii do zachowania skutecznego systemu inspekcji pracy, skutecznych postępowań administracyjnych i sądowych oraz skutecznych środków zaradczych

ROZSTRZYGANIE SPORÓW

Przepisy prawa materialnego będące przedmiotem procedury rozstrzygania sporów w ramach Wspólnego Komitetu

Pełne rozstrzygnięcie sporów, w tym arbitraż w zakresie skuteczności brytyjskiego systemu egzekwowania prawa w kontekście zobowiązań do nieobniżania poziomu ochrony

Mechanizm przeglądu

Jeżeli w dowolnym momencie po okresie przejściowym UE lub Wk. Brytania uznają, że Protokół – w całości lub w części – nie jest już konieczny, mogą powiadomić o tym drugą stronę, podając uzasadnienie.

Wspólny Komitet rozpatruje takie powiadomienie i może zwrócić się o opinię do instytucji utworzonych na mocy porozumienia wielkopiątkowego z 1998 r.

W wyniku dyskusji w ramach Wspólnego Komitetu UE i Wk. Brytania mogą podjąć wspólnie decyzję, że protokół – w całości lub w części – nie jest już konieczny do osiągnięcia jego celów.

Jakie elementy, poza rozwiązaniem awaryjnym, zawiera Protokół?

Protokół w sprawie Irlandii i Irlandii Północnej zawiera przepisy uwzględniające szereg innych wyjątkowych okoliczności na wyspie, w szczególności:

WSPÓLNA STREFA PODRÓŻOWANIA MIĘDZY IRLANDIĄ A WLK. BRYTANIĄ	ZOBOWIĄZANIE WLK. BRYTANII DO NIEOGRANICZANIA PRAW, GWARANCJI I RÓWNOŚCI SZANS	JEDNOLITY RYNEK ENERGII ELEKTRYCZNEJ	WSPÓPRACA PÓŁNOC-POŁUDNIE
<p>i związane z nią prawa i przywileje mogą nadal być stosowane zgodnie z prawem UE, w szczególności w odniesieniu do swobodnego przepływu obywateli UE.</p>	<p>jak określono w porozumieniu wielkopiątkowym z 1998 r., w tym w odniesieniu do prawa UE dotyczącego niedyskryminacji. Zobowiązanie to zostanie wdrożone i będzie monitorowane za pomocą specjalnych mechanizmów.</p>	<p>może na wyspie zostać utrzymany.</p>	<p>zostanie utrzymana, w tym w dziedzinie środowiska, zdrowia, rolnictwa, transportu, edukacji i turystyki, jak również w dziedzinie energii, telekomunikacji, działalności nadawczej, rybołówstwa śródlądowego, sprawiedliwości i bezpieczeństwa, szkolnictwa wyższego i sportu</p>

Protokół w sprawie stref suwerennych na Cyprze

- ▶ Protokół chroni interesy Cypryjczyków, którzy mieszkają i pracują w strefach suwerennych, po wystąpieniu Wlk. Brytanii z Unii.

Protokół ma na celu zapewnienie, aby prawo Unii – w obszarach określonych w Protokole 3 do Aktu przystąpienia Cypru do Unii – nadal obowiązywało w strefach suwerennych bez żadnych naruszeń ani utraty praw, **w szczególności w odniesieniu do tysięcy cypryjskich cywilów, którzy mieszkają i pracują na obszarach należących do stref suwerennych.**

Zasada ta ma zastosowanie do szeregu obszarów polityki, takich jak **podatki, towary, rolnictwo, rybołówstwo** oraz **przepisy weterynaryjne i fitosanitarne.**

Terytorium stref suwerennych będzie nadal **częścią obszaru celnego Unii.** Towary wyprodukowane w strefach suwerennych będą uważane za towary znajdujące się w swobodnym obrocie w UE.

W protokole powierza się **Republice Cypryjskiej odpowiedzialność za wdrożenie i egzekwowanie prawa Unii** w odniesieniu do większości objętych nim obszarów, z wyjątkiem aspektów związanych ze stosowaniem rozporządzenia w sprawie zielonej linii.

Protokół w sprawie Gibraltaru

W wytycznych Rady Europejskiej z dnia 29 kwietnia 2017 r. stwierdzono, że „żadne porozumienie między UE a Zjednoczonym Królestwem nie może mieć zastosowania do terytorium Gibraltaru bez porozumienia między Królestwem Hiszpanii a Zjednoczonym Królestwem”.

W wyniku dwustronnych negocjacji między Hiszpanią a Wlk. Brytanią Protokół w sprawie Gibraltaru stanowi pakiet zawierający dwustronne protokoły ustaleń między Hiszpanią a Wlk. Brytanią w odniesieniu do Gibraltaru.

- ▶ **Protokół zapewnia współpracę administracyjną między Hiszpanią a Wlk. Brytanią dotyczącą Gibraltaru w określonych obszarach polityki w okresie przejściowym oraz w zakresie wdrażania części umowy o wystąpieniu dotyczącej praw obywatelskich.**

Dotyczy to **dwustronnej współpracy dotyczącej praw obywatelskich, wyrobów tytoniowych i innych produktów, ochrony środowiska, współpracy policji i organów celnych**, jak również dwustronnej umowy w sprawie **opodatkowania i ochrony interesów finansowych**.

Utworzono również **specjalny komitet**, którego zadaniem jest nadzorowanie stosowania tego Protokołu.

Co stanowi umowa o wystąpieniu w sprawie negocjacji dotyczących przyszłych stosunków?

UE i Wlk. Brytania dołożą wszelkich starań w celu szybkiego negocjowania umów w sprawie przyszłych stosunków.

Obie strony zobowiązują się do działania w dobrej wierze.

Wspólnym celem jest zapewnienie, aby, o ile to możliwe, tego rodzaju umowy miały zastosowanie od końca okresu przejściowego.

Dołożeniu wszelkich starań musi towarzyszyć pełne przestrzeganie porządku prawnego UE i Wlk. Brytanii.

Oznacza to, że negocjacje rozpoczną się dopiero po opuszczeniu UE przez to państwo.